

Koneyrittäjien vastuullisuustyökalut

28.4.26

Koneyrittäjät ry ja VAHVA-hanke

Euroopan unionin
osarahoittama

KONEYRITTÄJÄT

jamk

Ajankohtaista vastuullisuustietoa

Vanhempi asiantuntija Kirsi Knuuttila, Jamk

Euroopan unionin
osarahoittama

KONEYRITTÄJÄT

jamk

Mitä on vastuullisuus? Mitä tarkoittaa vastuullisuusraportointi?

Ympäristövastuu (Environmental)

- Esim. hiilijalanjälki, energiankulutus, luonnonvarojen käyttö, kiertotalouden huomiointi tuote- ja palvelusuunnittelussa

Sosiaalista vastuu (Social)

- Esim. työntekijöiden hyvinvointi, tasa-arvo, ihmisoikeudet, yhteisövaikutukset

Hyvä hallintotapa (Governance)

- Esim. johdon vastuullisuus, korruption ehkäisy, läpinäkyvyys

Euroopan unionin
osarahoittama

KONEYRITTÄJÄT

jamk

Mitä hyöty raportoinnista on?

- ✓ Asiakkuudet / Toimitusketjun kilpailukyky
- ✓ Riskienhallinta ja pitkäjänteisyys
- ✓ Osaajien houkuttelu ja sitouttaminen
- ✓ Asiakasluottamuksen ja brändin vahvistaminen
- ✓ Rahoituksen ja tukien saatavuus

"Vastuullisuustyö ja raportointikyvykyys tukevat meillä suoraan liiketoimintaa ja johtamista:

- ✓ auttavat tunnistamaan ja hallitsemaan riskejä,
- ✓ tukevat jatkuvaa parantamista,
- ✓ lisäävät asiakkaiden ja rahoittajien luottamusta
- ✓ Tuo lisäarvoa asiakassuhteisiin
- ✓ parantaa toimintakykyämme myös poikkeustilanteissa."

Vastuullisuuspäällikkö Marko Nevalainen, Metsä-Multia, mainitsema asioita webinaarissa 17.3.26

Euroopan unionin
osarahoittama

KONEYRITTÄJÄT

jamk

Raportointisääntelyn muutokset

Huom! Sääntelyn purku ei koske sisällöllisesti (ainakaan tässä vaiheessa) Metsäkatoasetusta (EURD) eikä rahoitusalan taksonomiaa yms.

Eteneminen Suomen sääntelyssä

- Aikataulun eteneminen pysäytetty
→ Ns. Stop the clock –direktiivi viety kansalliseen lainsäädäntöön
- Kirjanpitolaki ja tilintarkastuslaki:
[Hallituksen esitys: HE 38/2026](#)
- Raportointiaikataulun muuttuminen Suomessa

”Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 30.6.2026, mutta niiden säännöksiä voitaisiin soveltaa jo 1.1.2026 alkaneella ja sen jälkeisillä tilikausilla. Lisäksi sellainen yli 500 henkeä työllistävä pörssiyritys, joka on julkistanut kestävyysraportin 1.1.2024 tai sen jälkeen alkaneesta tilikaudesta, saisi jättää laatimatta ja julkistamatta kestävyysraportin jo 1.1.2025 tai sen jälkeen alkaneelta tilikaudesta, jos yritys ei enää kuuluisi raportointivelvollisiin uusien kynnsarvojen perusteella.”

- Perustuu EU:n sääntelyn keventämiseen (OMNIBUS) ja Suomen yritysten tasavertaisuuteen EU:ssa

Lähde: [Euroopan neuvoston lehdistötiedote 9.12.2025](#)

Ehdotetut vaikutukset

Kestävyysraportointidirektiivi (CSRD)

- **Raportointivelvollisten määrä vähenee (1300 → 130 yritystä)**
 - Kattaa vain suuret yritykset (väh. 1000 työntekijää, lv 450 M€)
- Raportoitavan tiedon määrä vähenee
 - Vähennetään raportoinnin alaisia aiheita (ns. ESRS tietopisteitä)
- **Vähemmän hallinnollista taakkaa pk-yrityksille**
 - Suuret yritykset eivät voi siirtää laajoja raportointivelvoitetta arvoketjun alkupäähän
 - PK-yritysten vapaaehtoisen vastuullisuusraportointiistandardin tietojen pitäisi riittää (ns. VSME, 2024)

Yritysvastuudirektiivi (CSDDD, ”SD3D”, huolellisuusvelvoite, due diligence)

- Kattaa vain todella suuret yritykset (5000 työntekijää, lv 1,5 Mrd€)
- Suomi aikoo edetä direktiivin osalta EU minimitason mukaisesti ilman kansallista lisäsääntelyä
- Huolellisuusvelvoitteessa painotetaan riskiperuisteista lähestymistapaa

**Euroopan unionin
osarahoittama**

KONEYRITTÄJÄT

jamk

Metsäkatoasetus (EUDR)

Asetusta ei ole kumottu eikä sisällöllisesti purettu!

- Metsäkadottomuus ja huolellisuusvelvoite säilyvät ennallaan.
- Lykkäys soveltamiseen
 - Suuret ja keskisuuret 30.12.2026
 - Mikro- ja pienyritykset 30.6.2027
- Kevennykset laajuuteen
 - Huolellisuusilmoitus vain ensimmäiselle EU-markkinoille saattajalle
 - Pienille toimijoille (esim. yksinkertaistetut ilmoitukset, vähemmän tietovaatimuksia)

Tulossa mahdollisesti muuta kevennystä/ yksinkertaistamista, mutta ympäristötavoite säilyy.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

KONEYRITTÄJÄT

jamk

Aineistoja ja vinkkejä tutustuttavaksi

- Mitä hyötyä on raportointikyvykkyydestä metsäkoneurakoitsijalle? [Vastuullisuuspäällikkö Marko Nevalainen, Metsä-Multia](#)
- Mitä vastuullisuusodotuksia infrarakennuttajalla on? [Hankintapäällikkö Tuija Särkivuori, Alva-yhtiöt](#)
- Mitä vastuullisuusodotuksia puun ostajalla on? [Manager Maria Nyström, Koskisen Oyj](#)
- Rahoittajan odotuksia koneurakoitsijan vastuullisuudesta: [Rahoituspäällikkö Henriikka Härkönen, OP](#)
- Hallituksen esitys, jonka tarkoituksena on panna täytäntöön kestävyysraportointia koskevan muutosdirektiivin säännökset. [HE 38/2026 vp | Valtiopäiväasiakirjat | Eduskunta](#)
- Omnibus I sisältö: [Euroopan neuvoston lehdistötiedote 9.12.2025](#)
- Tietoa pk-yritysten vapaaehtoisesta vastuullisuusraportointistandardista: [VSME-raportointi ei ole vain velvoite – se on kilpailuetu - Jamk Arena](#)
- [Usein kysytyjä kysymyksiä yritysten vastuullisuusraportoinnista - Keski-Suomen yritysten ympäristövastuullisuusverkosto](#)
- Tietoa tulevista tilaisuuksista ja tapahtumista, <https://www.jamk.fi/fi/projekti/yritysten-vastuullisuusraportointi>

**Euroopan unionin
osarahoittama**

KONEYRITTÄJÄT

jamk

Koneyrittäjien vastuullisuustyökalut

Päällikkö Lauri Hyytiäinen, Koneyrittäjät ry

Euroopan unionin
osarahoittama

KONEYRITTÄJÄT

jamk

Koneyrittäjän vastuullisuus

JAMK-webinaari

28.4.2026 / TEAMS

 Euroopan unionin
Lauri Hyytiäinen, työelämä- ja
osarahjoittama ja
vastuullisuuspäällikkö

 KONEYRITTÄJÄT
jamk

Miksi koneyrityksen kannattaa olla vastuullinen?

**Euroopan unionin
osarahoittama**

JAMK-webinaari 28.4.2026

Mitä yrityksiltä odotetaan?

Globaalit sitoumukset:

- YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus
- Pariisin ilmastopöytäkirja
- YK:n biodiversiteettisopimus

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma (Green Deal)

Tavoite: Euroopan talous ja yhteiskunnat ilmastoneutraaleja vuoteen 2050 mennessä. Tavoite toteutettava oikeudenmukaisesti siten, että kukaan ei jää jälkeen.

Budjetti yli triloona €.

Odotukset koneyrityksiltä:

1 Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja luontokadon pysäyttämistä

Merkittäviä päästövähennyksiä sekä luonnon monimuotoisuuden huomioimista koko arvoketjun osalta.

3 Kiertotalouden edistämistä ja kestäväää liiketoimintaa

Resurssien käytön vähentämistä, materiaalien ja tuotteiden käyttöä pidentämistä sekä kierrätyksen ja uudelleen käytön lisäämistä.

Liiketoimintamallia, joka tukee siirtymistä vähähiiliseen ja ympäristöä vähän kuormittavaan sekä ihmisoikeudet koko arvoketjussa huomioivaan talouteen.

2 Ihmis- ja työoikeuksien kunnioittamista

Ihmisoikeusvaikutusten tunnistamista ja hallintaa sekä kielteisten vaikutusten minimointia koko arvoketjun osalta.

4 Innovaatioita ja teknologioiden kehittämistä

Investointeja uusiin teknologioihin ja innovaatioihin, jotka auttavat ja tukevat siirtymistä kestävään talouteen ja kohti uudistavaa liiketoimintaa.

Tutustu tarkemmin sitoumuksiin ja sopimuksiin:

- Ihmisoikeudet (tem.fi)
- Ilmasto- ja luontositoumukset (ym.fi)

Euroopan unionin
osarahoittama

JAMK-webinaari 28.4.2026

Mitä asiakkaat ja sidosryhmät odottavat?

Asiakkailla ja eri sidosryhmillä, kuten rahoittajilla, on yhteneväisiä, mutta myös osittain eriäviä vastuullisuusvaatimuksia. Vaatimukset voivat olla osana yhteistyösopimusta (toimintatapaohje) ja rahoitusehtoja.

Vaatimusten taustalla on riskienhallinta, mutta myös omien, asiakkaiden asiakkaiden ja eri sidosryhmien vastuullisuustavoitteisiin vastaaminen ja vastuullisuustyön kehittäminen.

Osiosta 4 löydät toimittajien toimintatapaohjeiden vaatimusten tarkempia kuvauksia.

Esimerkkejä asiakkaiden toimintatapaohjeen vaatimuksista

Ympäristö

- Ympäristövaikutusten tunnistaminen ja vaikutusten minimointi
- Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen
- Aktiivinen ympäristövahinkojen ennalta ehkäiseminen
- Resurssitehokkuus ja kiertotalous
- Ympäristöjohtaminen ISO 14001 tai vastaavaa sekä riittävät resurssit
- Avoin toiminta ja viestintä esim. ympäristökkomuksista

Sosiaalinen vastuu

- Sitoutuminen kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin
- Ihmisoikeuksiin liittyvän huolellisuusvelvoitteen mukaisesti toimiminen
- Haitallisten ihmisoikeusvaikutusten tunnistaminen ja minimointi
- Turvallinen ja terveellinen työympäristö. Yhtäläiset mahdollisuudet ja yhdenvertainen kohtelu. Syrjinnän kieltö
- Pakko- ja lausityön kieltö.
- Työntekijöiden yhdistymisvapautteen ja työehtosopimusneuvotteluihin liittyvät oikeudet. Kirjalliset työsuojelut.
- Johtamisjärjestelmät: ISO 45001/OHSAS 18001 tai vastaavaa

Hallinto

- Tieto- ja kyberturvallisuus
- Nollatoleranssi korruptioon ja lahjontaan
- Eturistiriitojen välttäminen
- Kilpailulainsäädännön noudattaminen
- Pakotelistat, veronkierron ja rahanoesun kieltö
- Tuotteiden laatu ja turvallisuus
- Riskienhallinta

Koneyrittäjä

Euroopan unionin
osarahoittama

JAMK-webinaari 28.4.2026

Vastuullinen liiketoiminta on mahdollisuus ja kilpailuetu kaikenkokoisille koneyrityksille

Kilpailukyky

Yritykset, jotka pystyvät osoittamaan vastuullisuutensa ovat kilpailukykyisempiä ja pystyvät vastaamaan sekä suurten yritysten että julkisten hankintojen vaatimuksiin. Kilpailukykyä voi lisätä myös energiatehokkaat ja kiertotalouden sekä kierrätyksen ratkaisut.

Valmistautuminen etukenossa

Vastuullisuusvaatimukset ja -veloitteet kattavat vähintäänkin välillisesti kaikkia yrityksiä arvoketjun tarkastelun kautta. Valmistautuminen ja raportoinnin kehittäminen antavat yritykselle valmiuksia etukenossa, pelimerkkejä sopimusneuvotteluihin ja helpottavat uusien vaatimusten täyttämistä.

Rahoituksen varmistaminen

Vastuullisuuskriteerit voivat vaikuttaa rahoituksen saatavuuteen ja ehtoihin. Ennakoiva valmistautuminen parantaa yritysten asemaa rahoittajien ja sijoittajien silmissä ja mahdollistaa edullisempia rahoitusehtoja.

Kustannustehokkuus & synergiaedut

Monet vastuullisuusvaatimukset ovat yhdenmukaisia kansainvälisten sopimusten, EU-sääntelyn ja sertifiointikriteerien kanssa. Yhtenäisellä raportointimallilla pystytään vastaamaan sekä sidosryhmien että sääntelyn vaatimuksiin.

Riskienhallinta & maine

Vastuullisuusriskien, kuten ympäristö- ja ihmisoikeusriskien, hallinta auttaa välttämään mainehaittoja ja liiketoimintariskejä. Riskien toteutuminen voi aiheuttaa toiminnan katkoksia, tärkeiden yrityskumppanien menettämistä, kasvavia kustannuksia ja keskeytyksiä liiketoiminnan jatkuvuudessa.

Tuottavuus & työnantajamielikuva

Vastuullisuusvaatimusten noudattaminen parantaa työntekijöiden hyvinvointia ja sitoutuneisuutta, mikä lisää tuottavuutta. Lisäksi se vahvistaa työnantajamielikuvaa vastuullisena ja houkuttelevana organisaationa.

Euroopan unionin
osarahoittama

JAMK-webinaari 28.4.2026

Koneyrittäjät ry:n vastuullisuusohjelma

**Euroopan unionin
osarahoittama**

JAMK-webinaari 28.4.2026

Vastuullisuusohjelma

- Ohjelma on pohja liiton vastuullisuustyölle ja sen edistämiseksi.
- Valmistui vuonna 2024 syksyllä
- Liiton strategia ja arvot taustalla
- Kumppanin kanssa yhteistyössä
- Olennaisuusanalyysin kautta löytyi **6 keskeistä teemaa.**

**Euroopan unionin
osarahoittama**

JAMK-webinaari 28.4.2026

Sitoudumme vastuullisuusohjelmaan, koska

- Haluamme omalla toiminnallamme edistää ihmisten hyvinvointia, yhteiskunnan turvallisuutta, ilmastonmuutoksen torjuntaa ja luontoarvojen turvaamista.
- Haluamme entisestään parantaa jäsenyritysten kykyä tarjota asiakkailleen vaihtoehtoja vastuullisuuden edistämiseksi oman osaamisensa avulla ja siten syventää asiakasyhteistyötä.
- Haluamme tarttua uusiin liiketoimintamahdollisuuksiin ja syventää esimerkiksi kiertotalouden toteutumista jäsenyritysten omassa liiketoiminnassa.
- Uskomme, että oma-aloitteisella toiminnalla ja ratkaisukeskeisellä etenemisellä Suomi itse määrittelee toimivat keinot, joilla esimerkiksi luontokato voidaan pysäyttää.

Haluamme edistää taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestäväen yhteiskunnan kehittämistä ja ylläpitoa.

Tavoite 1: Jäsenistön osaaminen vastuullisuusteemoissa lisääntyy – jäsenistö kehittää ennakoivasti toimintaansa vastuullisuuden eri osa-alueilla.

Tavoite 2: Reilut työehdot lisäävät konetyöalan veto- ja pitovoimaa sekä työntekijöiden työhyvinvointia

Tavoite 3: Konetyöalojen vetovoima ja toimivat käytännöt työssäoppimisessa turvaavat osaavan työvoiman saatavuutta koko Suomessa.

Tavoite 4: Jäsenistössä panostetaan riskien hallintaan työtapaturmien, onnettomuuksien ja vahinkojen välttämiseksi.

Tavoite 5: Konetyöalojen hiilidioksidipäästöt vähenevät.

Tavoite 6: Konetyössä hyödynnetään paikkatietoa ja otetaan käyttöön tutkimukseen perustuvat toimintamallit luonnon monimuotoisuuden lisäämisessä.

Tavoite 7: Ennallistamishankkeet lisääntyvät ja vähentävät luontokatoa.

Tavoite 8: Koneyrittäjät ovat käytännön vesiensuojelun parhaita taitajia.

Tavoite 9: Suomalaisen vesihuoltoinfrastruktuurin kunnossapitovelka käännetään laskuun.

Tavoite 10: Koneyrittäjät toimivat kiertotalouden toteuttajina, uusien konseptien kehittäjinä ja kiertoasteen parantajina.

Tavoite 11: Reilut urakoinnin sopimusehdot edistävät vastuullisen liiketoiminnan kehittämistä

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Vastuullisuuden työkalupakki

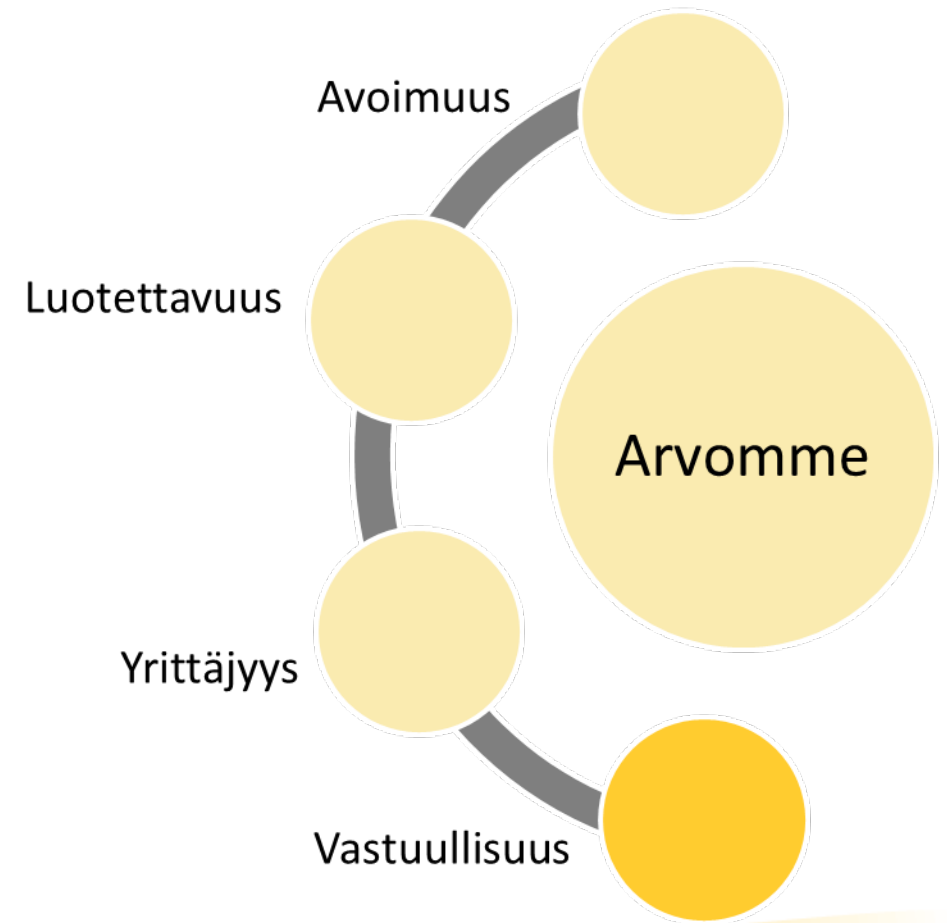
**Euroopan unionin
osarahoittama**

JAMK-webinaari 28.4.2026

Vastuullisuuden työkalupakin tausta

- Vastuullisuus on osa Koneyrittäjät ry:n strategiaa ja vuosittaista toimintasuunnitelmaa.
- Vuoden 2025 kärkihanke: **työkalupakit jäsenyrittäjien tueksi.**
- Yhteistyökumppani tekemässä.
- Räätälöity koneyrityksille (metsä-, maarakennus- ja energia)

Euroopan unionin
osarahoittama

JAMK-webinaari 28.4.2026

Mitä työkalupakit ovat?

Työkalupakki = käytännön työkirja vastuullisuuden rakentamiseen ja raportointiin.

Sisältää:

- minimivaatimukset ja raportointikohtat
- vastuullisuusteemat ympäristöstä, sosiaalisesta vastuusta ja hallinnosta
- konkreettiset kysymykset ja taulukot, joihin yritys kirjaa tietoja

Pohjautuu kolmeen peruspilariin:

- Koneyrittäjien vastuullisuusohjelma
- Jatkuvan parantamisen periaate
- VSME-viitekehys (pk-yrityksille suunniteltu vapaaehtoinen raportointistandardi)

**Euroopan unionin
osarahoittama**

JAMK-webinaari 28.4.2026

Miksi työkalupakit?

- Koneyritykset tarvitsevat helpon väylän **aloittaa vastuullisuustyö**.
- Työkalupakki antaa rakenteen: **mitä tietoja kerätä ja miten** raportoida (VSME-standardin viitekehys).
- **Auttaa** vastaamaan asiakkaiden ja rahoittajien kysymyksiin.
- Luo **yhteisen pohjan koko jäsenyrityskentälle** (metsäkone, maarakennus ja energia).
- Mahdollistaa, että vastuullisuudesta tulee **kilpailuetu**, ei taakka.

Työkalupakin sisältö

Vastuullisuuden työkirja koostuu neljästä osiosta ja sisältää käytännönläheiset työkalupakit, joihin **voit kirjata yrityksesi vastuullisuustyöhön liittyvää tietoa**.

- **Osiossa 1** syvennyttään vastuullisuuteen.
- **Osiossa 2** esitellään työkalupakkien sisältö. Osio sisältää myös kaksi harjoitusta, jotka auttavat sinua työkalupakin valinnassa ja sen sisällön rajaamisessa.
- **Osiosta 3** sisältää työkalupakit ja vastuullisuuden minimivaatimukset sekä kohdat, joihin voit täyttää raportoitavia tietoja.
- **Osiosta 4** löydät muuta vastuullisuuteen liittyvää tukimateriaalia.

	Teema	Sivu
Osiosta 1	Johdatus vastuullisuuteen	8
Osiosta 2	Vastuullisuuden työkalupakit	15
	• Harjoitus 1: Työkalupakin valinta	19
	• Harjoitus 2: Työkalupakin sisällön rajaus	26
Osiosta 3	Perus- ja laaja työkalupakki	39
	1. Yleiset tiedot	40
	2. Ympäristöaiheiden työkalut	50
	3. Sosiaalisten aiheiden työkalut	78
	4. Hallintoaiheiden työkalut	90
Osiosta 4	Mitä muuta huomioida?	98

Työkalupakkien sisältö

Perustyökalupakki kuvaa mitä tapahtui – minim tiedot
Laaja työkalupakki kuvaa miksi ja miten – strategiaa, tavoitteita ja toimenpiteitä sekä vastuullisuuden johtamista

Pakkien käyttöohjeet:

- **Yleiset tiedot** – osion täyttävät kaikki työkalupakkien käyttäjät perustuen valitun työkalupakin laajuuteen.
- **Ympäristöön, sosiaalisiin ja hallintoon liittyvien** aiheiden osalta tietoja täytetään vain harjoituksen 1 perusteella olennaisiksi tunnistettujen aiheiden osalta.

Perustyökalupakki

Perustyökalupakki sopii kaikille yrityksille ja sen avulla yritys voi lähteä liikkeelle vastuullisuustyön rakentamisessa.

Rakenne ja sisältö:

1. **Yleiset tiedot:** yrityksen perustiedot, tiedot kestävyysertifikaateista sekä kestävyysteemoihin liittyvistä toimintaperiaatteista ja käytännöistä.
2. **Ympäristöaiheet:** kasvihuonekaasupäästöt (scope 1 & 2) ja kasvihuonekaasuintensiteetti, energian käyttö, päästöt ilmaan, veteen ja maaperään, luonnon monimuotoisuuden ja vesiasioiden huomioiminen ja niihin liittyvät koulutukset, vedenkulutus ja jätehuolto
3. **Sosiaaliset aiheet:** oman työvoiman perustiedot (määrä, työsopimuksen tyyppi, sukupuoli ja maa), terveys ja turvallisuus, palkitseminen, työehtosopimusten kattavuus ja koulutus
4. **Hallinnointiin liittyvät aiheet:** korruptio ja lahjonta sekä lainsäädännön noudattaminen

Laaja työkalupakki

Laaja työkalupakki rakentuu perustyökalupakin vaatimusten päälle ja täydentää sitä syvemmällä vastuullisuustiedolla. Tämä työkalupakki sopii yrityksille, joiden sidosryhmät, kuten asiakkaat ja rahoittajat, edellyttävät perusteellisempaa kestävyystietoa ja raportointia, sillä se käsittelee syvällisemmin vastuullisuusteemoja tukien yrityksen tavoitteellista vastuullisuustyötä ja kestävyysriskien arviointia.

Huom. Perustyökalupakki muodostaa pohjan laajalle työkalupakille. Alla luetellut sisällöt täydentävät perustyökalupakin sisältöä.

Rakenne ja sisältö:

1. **Yleiset tiedot:** kestävyteen liittyvien toimintaperiaatteiden, toimenpiteiden ja vastuiden kuvaus, strategian ja liiketoimintamallin kuvaus
2. **Ympäristöaiheet:** kasvihuonekaasupäästöt koko arvoketjun osalta (scopet 1-3), päästövähennystavoitteet, ilman, veden ja maaperän pilaantuminen, luonnon monimuotoisuuteen liittyvät tavoitteet, ympäristö- ja paikkatieto, vesiensuojeluun liittyvät tavoitteet, kiertotalouteen liittyvät tavoitteet.
3. **Sosiaaliset aiheet:** omaan työvoimaan liittyvät periaatteet, ilmoituskanava, ihmisoikeussituomukset sekä lapsi- ja pakkotyön kieltä
4. **Hallinnointiin liittyvät aiheet:** ylimmän johdon monimuotoisuus

Perustyökalupakki –lähtöpiste kaikille

- Soveltuu kaikille koneyrityksille **lähtöpisteeksi**.
- Sisältää:
 - **minimivaatimukset**: päästöt (scope 1-2), energian käyttö
 - **työntekijätiedot**: määrä, työsopimuksen tyyppi, sukupuoli, turvallisuus
 - **hallintoon liittyen**: korruption torjunta, lain noudattaminen
- ”Ajokortti” vastuullisuuteen: **perusasioiden kuntoon saattaminen**.

Laaja työkalupakki – kun vaatimukset kasvavat

- Rakentuu **perustyökalupakin päälle**.
- Kattaa **lisäksi**:
 - **scope 3 – päästöt** (arvoketjun vaikutukset).
 - vastuullisuustavoitteet, strategiat ja mittarit
 - ihmisoikeudet, yhdenvertaisuus, johdon monimuotoisuus
- ”Ammattipätevyys” – **syventää ja avaa uusia markkinoita sekä rahoitusta.**

Työkalupakin valinta

- Valintaan vaikuttavat kaksi tekijää:
- **Yrityksen koko**
 - Pienemmille yrityksille suositus: perustyökalupakki
 - Suuremmille, monimutkaisemmille yrityksille: laaja työkalupakki
- **Vastuullisuustyön tavoitetaso**
 - Halutaanko vain täyttää lakisääteiset ja asiakasvaatimukset?
 - Vai kehittää vastuullisuutta kilpailueduksi ja uusiksi liiketoimintamahdollisuuksiksi?
 - **SUOSITUS**:

	Tase	Liikevaihto	Henkilöstömäärä
<u>Perustyökalupakki</u>	☐	☐	☐
	☐ <u>Enintään 450 000 €</u>	☐ <u>Enintään 900 000 €</u>	☐ <u>Alle 10 työntekijää</u>

	Tase	Liikevaihto	Henkilöstömäärä
<u>Laaja työkalupakki</u>	☐	☐	☐
	☐ <u>Yli 450 000 € – 25 milj. €</u>	☐ <u>Yli 900 000 € – 50 milj. €</u>	☐ <u>Yli 10 – 250 työntekijää</u>

Olennaisuustyö – keskity olennaiseen!

- Koneyrityksen ei tarvitse käsitellä kaikkea – vaan miettiä **olennaisimmat teemat!**
- Harjoitukset ohjaavat valintaa:
- **Mitkä teemat** liittyvät merkittävimpiin ympäristö- tai sosiaalisiin vaikutuksiin?
- Missä **arvoketjun osassa** riskit ja mahdollisuudet sijaitsevat?
- Käytössä kaksoisolennaisuuden periaate:
 - > **Vaikutusten olennaisuus:** mitä vaikutuksia yrityksellä on ympäristöön ja ihmisiin?
 - > **Taloudellinen olennaisuus:** mitkä riskit ja mahdollisuudet vaikuttavat yrityksen kannattavuuteen ja rahoitukseen?

Kaksoisolennaisuuden periaate

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Miten lähdet liikkeelle?

- **Valitse** perus- tai laaja työkalupaketti **yrityksen koon ja tavoitteiden** mukaan; yhdistely myös mahdollista!
- **Tee olennaisuustyötä** -> mitkä teemat ovat juuri sinulle tärkeimpiä
- **Täytä perustyökalupakki** -> luo minimitiedot ja tallenna ne!
- Kasvata **laajaan työkalupakkiin**, jos asiakkaat tai rahoittajat sitä edellyttävät.
- **Vastuullisuus on kilpailuetu**, ei pelkkä sääntelyrasite.

- Hyödynnä Koneyrittäjien tarjoama tuki työn käynnistämiseen sekä edistämiseen.

**Euroopan unionin
osarahoittama**

JAMK-webinaari 28.4.2026

Koneyrittäjien hiilijalanjälkilaskurit

**Euroopan unionin
osarahoittama**

JAMK-webinaari 28.4.2026

Hiilijalanjälkilaskurin taustaa

- Koneyrittäjät ry:n vastuullisuusohjelma tukee konetyötoimialojen kehitystä.
- Ohjelman teemat ovat työelämän kehittäminen, **ilmastonmuutoksen torjunta**, luontoarvojen huomioiminen, vesiensuojelu, kiertotalouden edistäminen ja reilu sopiminen.
- Yksi tavoitteista on, että **konetyöalojen hiilidioksidipäästöt vähenevät**. Liitto
 - Kannustaa jäsenyrityksiä päästövähennystavoitteiden asettamiseen
 - Tarjoaa yrittäjille työkaluja päästöjen laskentaan sekä tavoitteiden seurantaan

**Euroopan unionin
osarahoittama**

JAMK-webinaari 28.4.2026

**Yhteiskuntaa
vastuullisesti
rakentamassa**

Koneyrittäjien vastuullisuusohjelma

Hiilijalanjälkilaskuri

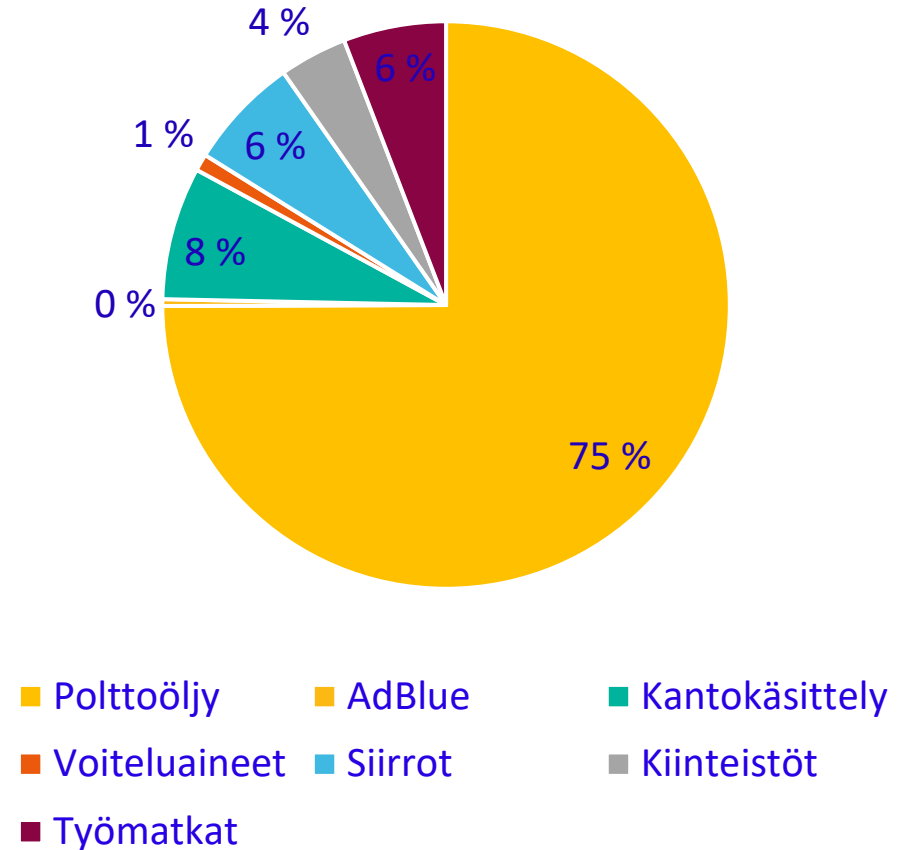
- Koneyrittäjät ry tarjoaa jäsenilleen **laskurit metsäkonetyölle JA maarakennusalalle**.
 - Kehitetty Helsingin yliopistossa tehdyn lopputyön yhteydessä. Lopputyö selvitti metsäkoneyritysten päästöjä.
- Laskuri antaa kansainvälisen kasvihuonekaasuprotokollan (GHG protocol) mukaisen päästölaskennan vähimmäisvaatimuksena olevat päästöt.
 - **Suorien päästöjen ja käytetyn energian tuotannon päästöt (Scope 1 ja 2)**
 - Laskuri ei huomioi epäsuoria päästöjä (Scope 3)
- Laskuri soveltuu hyvin yrityskohtaisten tavoitteiden laskentaan ja seurantaan. Tarvittaessa laskuria voi hyödyntää myös työmaakohtaisessa seurannassa.

Esimerkki kasvihuonekaasupäästöjen jakautumisesta

- **Hiilijalanjälkilaskuri ottaa huomioon** koneiden polttoaineet, voiteluaineet, huollot, Adblue-aineet, mahdolliset kantokäsittelyaineet ja teräketjuöljyt, koneiden siirrot, työmatkat ja yritystoiminnan kiinteistöt.
- Esimerkiksi koneiden valmistuksen päästöjä ei huomioida.
- Ohessa **esimerkki metsäalan koneyrityksen** päästöjakaumasta.

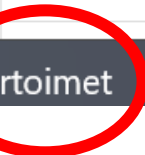
Kasvihuonekaasupäästöt

Kulutustiedot

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	Koneiden tarvitsemat nesteet	Määrä	Yksikkö			Täytä vihreisiin ruutuihin tarvittavat luvut						
2	Polttoöljy	32000	litraa / vuosi									
3	AdBlue	1600	litraa / vuosi									
4	Kantokäsittelyaine (urea)	6000	litraa / vuosi									
5	Teräketjuöljy	1500	litraa / vuosi									
6	Voitelurasva	55	kiloa / vuosi									
7												
8												
9	Koneiden Huollot					Alla olevat solut täyttämällä voi laskea polttoainemäärän siirroille, jos määrä ei ole tiedossa						
10	Moottoriöljy	100	litraa / vuosi			Keskimääräinen siirtomatka	25,0	km				
11	Vaihteistoöljy	100	litraa / vuosi			Siirtojen määrä vuodessa	200	kpl				
12	Hydrauliikkaöljy	300	litraa / vuosi			Kuljetusauton polttoaineenkulutus tyhjänä	24,2	l/100 km				
13						Kuljetusauton polttoaineenkulutus lastattuna	45	l/100 km				
14						Tyhjänä ajon osuus	50	%				
15	Siirrot					Kuljetusautolla ajettu matka	10000	km				
16	Dieselöljy	3460	litraa / vuosi			Kuljetusauton polttoaineenkulutus	34,6	l/100km				
17	AdBlue	173	litraa / vuosi			Dieselöljy	3460	litraa / vuosi				
18						AdBlue	173	litraa / vuosi				
19												
20	Kiinteistöt											
21	Sähkö	18000	kWh / vuosi									
22	Lämmitysöljy	1000	litraa / vuosi									
23												

Taulukko laskee AdBluen määrän kulutetun polttoaineen perusteella. AdBlueta kuluu optimitilanteessa noin 5 % dieselin kulutuksesta. Jos AdBluen kulutus on tarkemmin tiedossa, voit käyttää omaa tarkempaa lukua. Jos AdBlueta ei käytetä pyyhi tällöin AdBluen kohta tyhjäksi. Jos kantokäsittelyaineena on käytössä Rotstop / harmaaorvakkaliuos, ei sitä lasketa mukaan.

Euroopan unionin
osarahoittama

JAMK-webinaari 28.4.2026

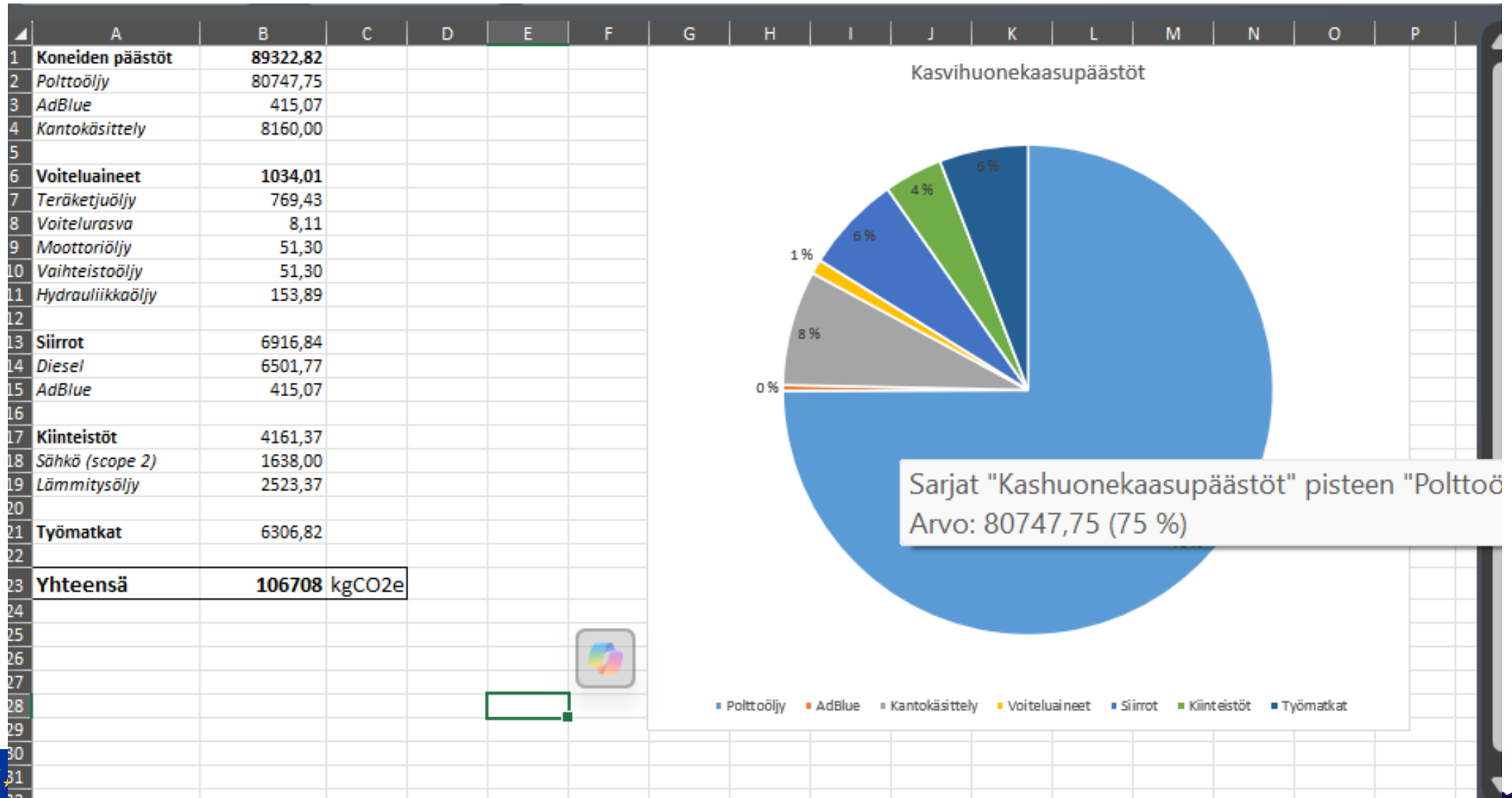

Työmatkat

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
1	Työmatkat	Määrä	Yksikkö		Täytä vihreisiin ruutuihin tarvittavat tiedot kaikkien työntekijöiden osalta									
2	Työpäivät yhteensä	450	päivää / vuosi		Täytä lisäksi polttoaineen laatu (diesel / bensiini)									
3	Työmatkat yhteensä	32500	km / vuosi											
4	Keskimääräinen päivittäinen työmatka	72,2	km		<p>Jokaisen kuljettajan ajettut kilometrit voi joko täyttää suoraan tai ilmoittaa työpäivät ja keskimääräisen edestakaisen työmatkan. Täyttämällä keskimääräisen työmatkan ja työpäivien määrän taulukko tulee automaattisesti kokonaismatka.</p> <p>Kuljettajia on tässä taulukossa valmiina 30, mutta niitä voi lisätä kopioimalla alapuolelle.</p> <p>Ilmoita jokaisen kuljettajan kohdalle kokonaiskulutus-riville käytetty polttoaine värilliseen ruutuun. Näin kokonaismäärät täydentyvät itsestään oikein.</p> <p>AdBluen määrä täyttyy taulukkoon automaattisesti, jos polttoaineena on diesel. Jos AdBlueta ei jonkin kuljettajan kohdalla käytetä pyyhi Adbluen määrä-sarake tyhjäksi. Jos AdBluen määrästä on tarkempi tieto kuin taulukkoon automaattisesti täyttyvä lukema, voit käyttää automaattisesti tulevan lukeman omaa lukuasi.</p>									
5	Diesel	1188	litraa / vuosi											
6	AdBlue	59	litraa / vuosi											
7	Bensiini	2000	litraa / vuosi											
8														
9														
10	Kuljettaja 1	Määrä	Yksikkö											
11	Keskimääräinen työmatka	50	km (edestakaisin)											
12	Työpäivien määrä	250	kpl											
13	Työmatkat vuodessa	12500	km											
14	Keskikulutus	9,5	l/100 km											
15	Kokonaiskulutus	1187,5	diesel											
16	AdBlue	59,4												
17														

Tulos

Mistä löydän lisätietoja ja vastuullisuustyökalut?

**Euroopan unionin
osarahoittama**

JAMK-webinaari 28.4.2026

- Liitto toimii +
- Jäsenille +
- Työnantajalle +
- Urakointiin +
- Velvoitteet +
- Yritystoimintaan -
 - Kehittäminen +
 - Liiketoimintatietoa +
 - Verotus +
 - Yrittäjän sosiaaliturva +
 - Yritysjärjestelyt +
 - Vastuullisuus** -
 - Koneyrittäjien vastuullisuusohjelma
 - Vastuullisuuden työkalupakki
 - Hiilijalanjälkilaskuri
 - Julkiset hankinnat
 - Vastuullisuusarviointi-työkalu
 - Materiaalipankki +

[Ekstranet](#) / [Yritystoimintaan](#) / [Vastuullisuus](#)

Vastuullisuus

Tälle sivulle on koottu työkaluja yrityksen toiminnan vastuullisuuden arvioinnin ja siitä raportoinnin avuksi. Raportoinnissa on hyvä muistaa, että vastuullisuustyönkään nimissä ei pidä luovuttaa yrityksen liikesalaisuuksiksi katsottavia tietoja ulkopuolisille tahoille.

Vastuullisuuden työkalupakki - yritystason vastuullisuustyöhön

Vastuullisuuden työkalupakki on käytännönläheinen työkalu jäsenyritysten vastuullisuustyöhön. Sen avulla yrittäjät voivat jäsentää, mitata ja kehittää omaa vastuullisuuttaan järjestelmällisesti. Työkalu tukee arjen johtamista ja auttaa vastaamaan asiakas- ja rahoittajavaatimuksiin.

Työkalupakkeja esiteltin webinaarissa 3.11.2025, katso [Webinaarin tallenne](#)

Koneyrittäjien vastuullisuusohjelma

Koneyrittäjien vastuullisuusohjelma keskittyy kuuteen teemaan: työelämän kehittämiseen, ilmastotyöhön, luonnon monimuotoisuuden huomioimiseen, viesensuojeluun, kiertotalouteen ja reiluun sopimiseen. Näistä teemoista on muodostettu yhteensä 11 tavoitetta ja 31 toimenpidettä, joilla tavoitteita toteutetaan.

Hiilijalanjäljen laskenta - työkalu yrityksen hiilijalanjäljen laskentaan

Riskienhallinta

Metsäsertifiointi

[+ Yleistä](#)[JAMK-webinaari 28.4.2026](#)

Marko Nevalainen: "Hyvä vastuullisuustyö on hyvää liiketoimintaa"

Vastuullisuus mietetään helposti suurten yritysten raportointivelvollisuudeksi. Konealalla se on kuitenkin ennen kaikkea käytännön johtamista: miten ihmiset jaksavat, miten ympäristövaikutukset pysyvät hallinnassa ja miten riskit huomataan ennen kuin ne muuttuvat vahingoksi tai kustannuksiksi. Metsä-Multia Oy:ssä vastuullisuustyötä rakennetaan osaksi arkea vastuullisuuspäällikkö Marko Nevalaisen johdolla. Hänen ajattelussaan vastuullisuus ei ole erillinen asia, vaan tapa tehdä työstä hallittavaa, ennakoitavaa sekä todennettavaa kalkkilla tasolla.

LAURI HYYTIÄINEN

M

Meillä Metsä-Multiilla vastuullisuus on mukana yrityksen strategiassa. Se on linjaus ja tahtotila sekä takuu sille, että kaikkea toimintaa katsotaan "vastuullisuuslasien" läpi. Näin vastuullisuus toimintatapaoneen ja mittareineen ei ole erillinen osa toimintaa, vaan sisäisen rakennetta kaikessa tekemisessä. Kaikki lähtee yrityksen arvoista, visioista ja missioista, Nevalainen sanoo.

Kun vastuullisuuden mittarit ja pelisäännöt ovat selkoilla, niin arki selkeytyy. Tällöin jokainen tietää, mitä seurataan, miksi sitä seurataan ja mitä tehdään, jos jokin lähtee väärään suuntaan, kertoo Nevalainen.

Nevalaisen mukaan vastuullisuustyön todellinen arvo näkyy kolmessa asiassa, joita asiakkaat ja oma henkilöstö arvioivat joka päivä. Nämä asiat ovat työn sujuvuus, toimitusvarmuus ja turvallisuus. Kun nämä kolme asiaa ovat kunnossa ja niitä johdetaan järjestelmällisesti, koneyrityksen tekeminen muuttuu läpinäkyväksi myös ulkopuolelle.

Läpinäkyvyys ohjaa tarttumaan polkkeisiin ajoissa ja tekemään tarvittavat korjaukset. Samalla vastuullisuus antaa yhteisen kielen, jolla yrityksen johto, työjohto, koneenkuljettajat ja kumppanit puhuvat samoista tavoitteista sekä pelisäännöistä.

– Parhaimmillaan vastuullisuus ei lisää byrokratiaa, vaan vähentää sitä. Kun asiat ovat näkyvät ja todennettavia, ongelmien pystytään tarttumaan ajoissa eikä tarvitse arvailla, toteaa Nevalainen.

Tie vastuullisuustyöhön

Nevalaisella on taustallaan pitkä ura metsäsektorilla ja puunkorjuun toimintatapojen kehittämisenä. Vastuullisuuspäällikön roolin hän toi käyttöönsä havaittua siitä, että moni hyvä toimintatapa on ollut metsäalalla jo pitkään. Nämä hyvät toimintatavat elävät kuitenkin usein hajallaan toisistaan. Tämä johtuu osin ihmisissä, osin erillisissä ohjeissa ja käytännöissä, joita ei ole koottu yhdeksi kokonaisuudeksi. Turvallisuusruutiinit, jätehuolto, koulutus, perehdytys ja talouden seuranta voivat toimia erinomaisesti yhdessä.

– Moni koneyritys tekee jo nyt paljon oikeita asioita, mutta ne eivät aina näy kokonaisuutena. Kun hyvät käytännöt kootaan yhteen, nähdään selvästi sekä vahvuudet että ne kohdat, joissa on vielä työtä tehtävänä, Nevalainen kertoo.

Nevalainen painottaa, että vastuullisuustyö on johdonmukaista: sovitaan tapa toimia, pidetään siitä kiinni ja varmistetaan, että sama malli toimii kaikkialla koneyrityksessä: työmaalla, hallissa ja toimistolla.

– Vastuullisuustyössä ei voi tulla koskaan täysin valmiiksi. Vastuullisuus on tapa toimia, joka testataan erityisesti silloin, kun on kiire sekä olosuh-

teet ja työmaat vaihtuvat tiuhaan, miten niitä mitataan ja miten varmistetaan, että mittarit johtavat tekoihin, Nevalainen opastaa.

Hyvä hallinto, Nevalainen opastaa. Ympäristövarmuus osalla moni johtamista tavalla, joka tekee koneyrityksestä ennakoitavan myös yhteistyökumppaneille. Sääntöjen seurantaa, realistiset ennusteet ja selkeät vastuut vähentävät yllätyksiä. Samalla toimitusvarmuus paranee. Tällöin asiakas voi luottaa siihen, että sovittu työ tulee tehtyä.

– Vastuullisuus on erityisesti riskienhallintaa. Koneyrityksen talouden ja toiminnan säännöllisen seuraimen kautta, tiedetään missä mennään ja yllätyksiä tulee vähemmän. Lisäksi on paremmin varauduttu yllätyksiin asioihin, Nevalainen korostaa.

Kolme asiaa, joista koneyrityksen kannattaa aloittaa

Nevalainen jakaa vastuullisuuden kolmeen osa-alueeseen: ympäristö- ja turvallisuus, sosiaalinen vastuu ja hyvä hallinto. Pienellekkin koneyritykselle riittää alkuun, että jokaisesta osa-alueesta valitaan 2-3 selkeää mittaria. Tämän jälkeen päätetään, kuka niitä seuraa, miten usein ja mitä tehdään, jos suunta ei ole oikea. Tärkeintä on, että vastuullisuuden mittarit liitetään yrityksen omaan tekemiseen.

– Ei tämä mielestäni ole kovin monimutkainen. Aluksi tarvitaan päätös

Marko Nevalainen toimii Metsä-Multi Oy:n vastuullisuuspäällikkönä.

ottaa mukaan vastuullisuustyön tekemiseen. Toimintatapojen ollessa yhtenäisiä, laatu ja työturvallisuus pysyvät tasaisina sekä yhteistyö koetaan reiluksi molemmien puolelta.

Vastuullisuustyön läpinäkyvyys auttaa rahoittajien ja vakuutusyhtiöiden kanssa toimimisessa. Koneyrityksen pysyessä kuvaamaan toimintansa riskejä, toimintatavat ja seurannan, keskustelu muuttuu konkreettiseksi rahoittajien sekä vakuutusyhtiöiden kanssa.

– Rahoittajat ja vakuutusyhtiöt katsovat asioita erilaisten riskien kautta. Jos koneyritys pystyy näyttämään, että riskien johdetaan järjestelmällisesti, yrityksen asema keskusteluissa paranee merkittävästi, Nevalainen sanoo.

Katse eteenpäin

Nevalainen arvioi, että vastuullisuuden vaatimukset koneyrityksille lisääntyvät tulevaisuudessa. Siksi hänen neuvonsa koneyrityksille on aloittaa niistä asioista, jotka ovat jo nyt työpöydällä. Perusasioiden ollessa kunnossa, koneyrityksen on helpompi vastata uusien vaatimusten ja osoittaa oma tekeminen vastuullisuus käytännönä tasolla.

– Koneyrityksen perustan ollessa kunnossa, uudet vastuullisuuden vaatimukset eivät kaada arkea. Ne voidaan ottaa vaiheittain haltuun ja samalla varmistaa, että oma tekeminen pysyy järkevänä, kertoo Nevalainen.

Samalla hän painottaa arjen tekojen todennettavuutta. Metsäkeskustelu järjestetty helposti, ja silloin korusanat kääntyvät nopeasti koneyritystä vastaan. Turvallisin tapa viestiä on kertoa todellisista teoista ja luvuista, ei mielikuvista. Kun vastuullisuus ymmärretään arjen johtamiseksi, se ei jää irralliseksi asiak- sille. Yllätyksen toiminta pitää koneyrityksen toiminnan kunnossa: ihmiset voivat hyvin, kalusto pysyy liikkeessä ja yhteistyö asiakkaiden kanssa vahvistuu. Lopputuloksesta vastuullisuus näkyy työn laadussa ja samalla koko koneyrityksen kilpailukykyssä.

– Vastuullisuus on tapa pitää koneyritys hyvässä toimintakunnossa, lopettaa Nevalainen.

havaintoihin ja keskusteluun. Kun kysytään ihmisiltä, saadaan usein esiin asiat, jotka muuten jäisivät arjessa huomaamatta, opastaa Nevalainen.

Nevalainen korostaa, että suurin muutos vastuullisuustyössä syntyy silloin, kun koneyrityksen seurannasta johdetaan konkreettisia toimenpiteitä.

– Seuranta on hyödyllistä vasta silloin, kun se johtaa päätöksiin. Jos luvut eivät kehity, pitää uskaltaa muuttaa tekemistä ja seurata, toimiiko tehty muutos, Nevalainen sanoo.

Vastuullisuudesta on tehtävä läpinäkyviä. Nevalaisen mukaan avoin viestintä ja raportointi lisäävät kiinnostusta koneyritystä kohtaan ja tukevat rekrytointia. Tämä johtuu siitä, että nämä asiat kertovat, millaista arkea koneyrityksessä oikeasti tehdään. Läpinäkyvyys toimii samalla laadunvarmistuksena. Kerrottaessa asioista avoimesti syntyy kehitykselle selkeä suunta.

– Koneyrityksen kertoessa konkreettisesti teoista ja mittareista, se rakentaa luottamusta ympärilleen. Samalla yritys kertoo, että arki on järjestyksessä ja sitä johdetaan, Nevalainen muistuttaa.

Yhteistyöverkosto ja alihankinta –pelisäännöt kaikille

Monessa koneyrityksessä työ tehdään ainakin osin yhteistyöverkoston kautta. Nevalaisen mukaan alihankintaketju ei vähennä koneyrityksen vastuuta, vaan korostaa selkeitä pelisääntöjä. Tämä tarkoittaa yhteisiä sopimuksia, tilaajavastuutietoja ja yhteisiä käytäntöjä, joihin kaikki osapuolet sitoutuvat. Kumppaniyritykset kannattaa

siitä, mitkä asiat ovat meille olennaisia, miten niitä mitataan ja miten varmistetaan, että mittarit johtavat tekoihin, Nevalainen opastaa.

Ympäristövarmuus osalla moni johtamista tavalla, joka tekee koneyrityksestä ennakoitavan myös yhteistyökumppaneille. Sääntöjen seurantaa, realistiset ennusteet ja selkeät vastuut vähentävät yllätyksiä. Samalla toimitusvarmuus paranee. Tällöin asiakas voi luottaa siihen, että sovittu työ tulee tehtyä.

– Vastuullisuus on erityisesti riskienhallintaa. Koneyrityksen talouden ja toiminnan säännöllisen seuraimen kautta, tiedetään missä mennään ja yllätyksiä tulee vähemmän. Lisäksi on paremmin varauduttu yllätyksiin asioihin, Nevalainen korostaa.

Olellaisuudesta käytäntöihin

Metsä-Multiilla vastuullisuustyön lähtökohdaksi on ollut yrityksen olennaisuuden kirjastaminen: mitkä asiat ovat yritykselle tärkeimpiä ja mitä asiakkaita odotetaan heidän yhteistyökumppaniltaan. Nevalaisen mukaan koneyrityksen olennaisuuden määrittely kannattaa tehdä kysymällä, ei arvaamalla. Näitä asioita on hyvä kysyä esimerkiksi omalta henkilöstöltä ja asiakkailta.

– Olellaisuudessa tärkeintä on, että se perustuu todellisiin

**Euroopan unionin
osarahoittama**

JAMK-webinaari 28.4.2026

Mieti mitä yrityksesi arvoketju sisältää ja millaisia vastuullisuusaiheita niihin sisältyy

Koneyrittäjät on ottanut merkittävän uuden askeleen vastuullisuustyön tukemisessa. Järjestö on julkaissut kaikkien jäsenyritysten käyttöön käytännölläiset vastuullisuuden työkalupakit, joiden tarkoituksena on auttaa koneyrittäjiä jäsentämään, mittaamaan ja kehittämään omaa vastuullisuuttaan järjestelmällisesti. Pakit tukevat sekä arjen johtamista että asiakas- ja rahoittajavaatimuksiin vastaamista.

Koneyrittäjille työkalupakit vastuullisuustyöhön

LAURI HYYTIÄINEN

Taustalla vaikuttaa erityisesti laajempi yhteiskunnallinen paine. Asiakkaat, tilaajat ja rahoittajat edellyttävät yhä useammin tietoa yritysten ympäristö- ja vastuullisuuskäytännöistä, ja nämä vaatimukset ulottuvat koko arvoketjuun. Työkalupakkien tavoitteena on tarjota jäsenille välineet, joilla vastuullisuudesta tulee osa jokapäiväistä toimintaa, ei irrallinen raportti.

Kaksi eri tasoa – kevyt aloituspaketti ja laajempi kokonaisuus

Työkalupakit on laadittu kahdessa eri laajuudessa. Perustyökalupaketti on kevyt ja helposti omaksuttava aloitusversio. Se sisältää minimimiedot mm. yrityksen päästöistä, polttoaineen ja energian käytöstä, työntekijöiden turvallisuudesta ja työsuhteista. Lisäksi mukana on kysymyksiä hallintota-

voista ja sopimusten reiluudesta. Pakki tarjoaa jokaiselle koneyrittäjälle mahdollisuuden aloittaa vastuullisuustyön järjestelmällinen toteutus.

Laaja työkalupaketti on suunnattu yrityksille, joiden asiakkaat tai rahoittajat edellyttävät tarkempaa ja yksityiskohtaisempaa vastuullisuustietoa. Laajassa versiossa on mukana esimerkiksi koko arvoketjun päästölaskenta (scope 1–3), käytännöt vesiensuojelun turvaamiseksi, tavoitteita luonnon monimuotoisuuden edistämiseen, kiertotalouden mittareita sekä tietoja johdon monimuotoisuudesta. Tämä kokonaisuus tarjoaa rungon strategisempaan raportointiin ja auttaa yrityksiä erottumaan kilpailijoistaan.

Molemmat työkalupakit perustuvat Koneyrittäjien vastuullisuusohjelmaan ja jatkuvan parantamisen periaatteeseen. Lisäksi ne hyödyntävät pk-yrityksille suunnattua kansainvälistä VSME-raportointiviitekehystä (Voluntary Sustainability Reporting Standard for SMEs). Sen avulla tiedonkeruu ja seuranta voidaan toteuttaa käytännölläisesti ja kustannustehokkaasti.

Harjoituksia ja ohjeita johtamisen tueksi

Pakit eivät ole pelkkiä listoja tai lomakkeita. Mukana on

harjoituksia, joiden avulla yritys voi määrittää olennaiset vastuullisuusteemat ja rajata sisällön sopivaksi. Harjoituksissa arvioidaan nykytilannetta, tunnistetaan kehityskohteet ja kirjataan tavoitteet. Näin pakit tukevat paitsi tiedonkeruuta myös johtamista – yrittäjä saa selkeän kuvan siitä, missä mennään ja mihin suuntaan yritystä kannattaa kehittää.

Tavoitteena on, että vastuullisuudesta tulee osa arjen johtamisen rutiineja. Kun asiat on kirjattu yhteen paikkaan, niitä voidaan käsitellä säännöllisesti esimerkiksi osana työmaakokouksia tai hallituksen kokouksia.

Vastuullisuus tuottaa kilpailuetua

Työkalupakkien käyttöön otolla on monia käytännön hyötyjä. Ensinnäkin ne helpottavat tarjouskilpailuissa ja rahoitusneuvotteluissa. Kun vastuullisuustiedot on koottu järjestelmällisesti, koneyrittäjän on helppo vastata tilaajien ja rahoittajien kysymyksiin. Tämä voi ratkaista kaupan syntymisen tai parantaa lainan saantia ja sen ehtoja.

Toiseksi pakit tukevat kilpailukykyä laajemmin. Koneyrittäjät, jotka pystyvät osoittamaan vastuullisuutensa, ovat etulyöntiasemassa niin kotimaisilla kuin kansainvä-

silläkin markkinoilla. Vastuullisuudesta tulee osa yrityksen brändiä ja kilpailuetua, eikä se ole enää pelkkä kuluerä.

Kolmanneksi työkalupakit vahvistavat riskienhallintaa. Ympäristövahingot, sopimusriidat ja työolojen laiminlyönnit voivat aiheuttaa merkittäviä kustannuksia ja mainehaittoja. Kun vastuullisuuteen liittyvät käytännöt on mietitty ja kirjattu etukäteen, riskit on helpompi tunnistaa ja niihin voidaan varautua ajoissa.

Lisäksi työkalupakkien avulla voidaan parantaa työnantajamielikuvaa. Kun työntekijöiden turvallisuus, koulutus ja oikeudet otetaan järjestelmällisesti huomioon, sitoutuminen kasvaa ja tuottavuus paranee. Hyvinvoiva henkilöstö on yrityksen tärkein voimavara, ja vastuulliset käytännöt houkuttelevat erityisesti nuorempia työntekijöitä, joille vastuullisuus on keskeinen arvo.

Esimerkkejä käytännöstä

Koneyrittäjä voi hyödyntää perustyökalupakkia kerätessään tietoa polttoaineenkulutuksesta eri työmailta. Kun kulutus kirjataan ylös ja verrataan vuosittain, voidaan osoittaa, miten kuljettajien ajotapojen koulutus tai koneiden huollon tehostaminen vähentää päästöjä ja kustannuksia samanaikaisesti. Tämän seurannan tu-

EUROOPAN UNIONIN OSARAOHITTAMA

JAMK-WEBINAARI 28.4.2026

Kiitos!

Lisätiedot ja kysymykset:

Lauri Hyytiäinen, puh. 040 900 9426

 Euroopan unionin
lauri.hyytiainen@koneyrittajat.fi
osarahoittama

 KONEYRITTÄJÄT
jamk

Tervetuloa FinnMetkoon!

Jämsässä 3.-5.9.26

Euroopan unionin
osarahoittama

KONEYRITTÄJÄT

jamk

Mitä tukea Jamkilla on vastuullisuusraportointiin?

Syksy 2026

Data-analytiikkatyöpajat

Yksinkertaisten, käyttäjäystävällisten digityökalujen käyttö datan analysointiin ja tulkintaa

Tekoälyn käyttö ja soveltaminen VSME-raportoinnissa

Mitä generinen tekoäly on? Miten sitä voi käyttää turvallisesti? Miksi siitä on hyötyä myös yrityksen vastuullisuustyössä?

Kevät 2027

Hiilijalanjälki haltuun

Mitä ovat biotalouden tyypilliset päästöt ja vähennystoimenpiteet? Työpajassa käydään läpi päästölaskennan perusteet sekä testataan yhdessä laskentatyökaluja.

Lisää tietoa tulevasta:

[Yritysten vastuullisuusraportointi | Jamk](#)

Interreg

Co-funded by
the European Union

Northern Periphery and Arctic

Sustainable
SMEs

Palaute

Annathan palautetta, niin
voimme kehittää toimintaamme
edelleen!

<https://link.webropol.com/s/vastuullisuusraportointi>

Euroopan unionin
osarahoittama

KONEYRITTÄJÄT

jamk

Kiitos!

Lisätietoja:

Lauri Hyytiäinen, lauri.hyytiainen@koneyrittajat.fi

Kirsi Knuuttila ja Tarja Stenman, etunimi.sukunimi@jamk.fi
Jyväskylän ammattikorkeakoulu

www.jamk.fi

Hankkeen nettisivut [Yritysten vastuullisuusraportointi | Jamk](#)

Euroopan unionin
osarahoittama

KONEYRITTÄJÄT

jamk